

ENGELEN

Inleiding GROEI: 11 april 2007

Door ds. Veldhuizen

1

- a. Engelen bestaan. In een 'andere' werkelijkheid.
- b. Ruim 250 x in de Bijbel, waarvan ruim 50 x in boek Openbaring.
- c. Hebr. 1:14: Ze zijn dienende (**liturgische**) **geesten**, die uitgezonden worden om hen te dienen (**diakonia**), die het heil zullen beërven.
 - **Liturgisch**: - heilige dienst in de tempel: loven, prijzen (serafs).
- dragers van de troon (cherubs).
 - **Geesten**: in de onzichtbare wereld.
 - **Diakonia**: ongedwongen dienst aan mensen. (angelos, malak = bode zijn).
- d. Bijbel geeft geen leer der engelen, maar gaat van hun bestaan uit.
- e. Ze zijn een **geloofswerkelijkheid**.

2 a. **Psalm 34:8**: De engel des Heren leert zich rondom hen die Hem vrezen, en bevrijdt hen.

Psalm 91:11: Hij zal voor u Zijn engelen bevelen dat zij u bewaren op al uw wegen.

Psalm 103:20: Loof de HEERE, u, Zijn engelen, sterke helden, die Zijn woord uitvoeren, gehoorzaam aan de klank van Zijn woord.

Bode zijn (Jakob), **sterken** (Elia), **beschermen** (Daniël).

b. **Nieuwe Testament. Rond de grote heilsfeiten.**

Beschermengelen? Matth.18:10: Ik zeg u, dat hun engelen in de hemelen altijd het aangezicht zien van Mijn Vader, Die in de hemelen is.

Blijdschap over één zondaar die zich bekeert. (Luk.15:10).

Bij het sterven: Lazarus door de engelen in de schoot van Abraham gedragen (Luk.16:22)

Zien toe bij de eredienst: Een vrouw een macht op haar hoofd, omwille van de engelen (1 Kor.11:10).

Bijeenbrengen van de uitverkorenen (Matth.24:31) en **degenen die de wetteloosheid doen** (Markus 13:41) bij de wederkomst.

3. **Luther**: Engelen beschermen tegen ingevingen en aanvallen van de duivel en tegen gevaren. Wij moeten 's morgens God bidden om hulp en bescherming van de engelen.

Calvijn: Zij waken over ons heil. Zijn er vanwege onze zwakheid, niet omdat God ze nodig heeft. Ze zijn de handen van God, die door Hem bestuurd worden. Ze zijn dienaars van Gods voorzienigheid.

Ned.Gel.bel: Engelen zijn door God geschapen om Zijn boden te zijn en Zijn uitverkorenen te dienen.

Wilh.à Brakel (ca. 1700): Engelen zijn heerlijke schepselen tot bewaring van ons, nietige mensjes.

Kohlbrugge: Geen kind hoeft alleen te zijn, God heeft zijn engelen.

Van boven uit de hemel is een ladder neergedaald op de aarde en daarlangs klimmen de engelen van God op en af en omringen u in uw nood, als u zich eenzaam en verlaten voelt, zij omringen u en dragen en leiden u op uw pad.

Slotkoraal Johannespassion:

O Heer, laat toch Uw engelen
in 't stervensuur mijn ziel

in Abrahams schoot dragen;
het lichaam in de dodenschrijn
geheel verlost van smart en pijn
rusten tot het laatst der dagen
(...) Here Jezus Christus,
zie in erbarmen op mij neer.
Ik zal U eeuwig prijzen, Heer!

Oud kinderversje:

Als kleine kinderen slapen zacht
dan houden engelen trouw de wacht
staan bij hun bedje, hoeden hen teer
zien op de kinderen in liefde neer.

4. **Liedboek voor de kerken:** 9 x.

O.a. **Bonhoeffer:**

Door goede machten trouw en stil omgeven
behoed, getroost, zo wonderlijk en klaar
zo wil ik graag met u, mijn liefsten, leven
en met u ingaan in het nieuwe jaar.

5. **Aufklärung** (vanaf ca. 1700): engelen zijn voorstellingen van mensen, behoren bij een mythisch wereldbeeld. Verdwijnen o.a. uit de kunst.

6. **Engelervaringen. Ds. Smijtegelt**, Middelburg (ca. 1700): 2 engelen rondom hem (Maar: oudste schriftelijke aantekening pas in 1929).

Sinds ca. 1½ eeuw veel dergelijke verhalen, steeds 2 engelen.

Corrie ten Boom in conc.kamp Ravensbrück en bij de Russische grens.

Huisarts Moolenburgh, Haarlem: vraag aan 400 patiënten: Heb u wel eens een engel gezien? 31 een engelervaring.

Lifter langs de snelweg (1981, Duitsland; 1991, Nederland).

Touched by an angel (EO-TV).

- Is er vrees jegens het heilige zoals in de Bijbel?
- Verwijzen ze naar de God van Israël en naar Jezus Christus?
- Komen ze uit de mens op of vanuit de transcendente wereld van God?
- We horen Zacharias, Maria, de apostelen met Pinksteren niet over de engelen die ze zagen.

7. **New Age beweging:**

Gitta Malasz ('Gesprek met de engelen'): 88 gesprekken van een engel met 4 vriendinnen (1943-'44). Geen verschijning; alleen de stem.

Syncretistisch.

Caroline Baker: Krijgt maandelijks boodschappen door van de aartsengel Michaël.

Shirley Mac Laine: tijdens dansen begeleid door geleidegeest/engel, die haar broer uit een vorig leven bleek te zijn.

Hans Stolp: Ziet dikwijls engelen, waaronder ook zijn overleden broer.

8. Er is ook de realiteit van **kwade engelen: boze geesten en demonen.**

9. **Samenvatting:**

- Engelen dienen dienaren van Gods voorzienigheid), in het bijzonder voor de gelovigen.
- Het gaat niet om zichtbaar te hulp komen. Hoewel ze in een bijzondere (crisis-?) situatie in de zichtbaarheid kunnen treden.
- Een engelervaring los van het geloof der Schriften en van het geloof in Christus, is bedrieglijk of verdacht.
- Een engelervaring moet getoetst worden aan de Heilige Schrift en aan Christus als het centrum van de Schrift.
- Engelen geven geen nieuwe, wezenlijke openbaringen. Dat zou de Heilige Schrift op losse schroeven zetten.
- Engelen vestigen nooit de aandacht op zichzelf. Niet de dienaren ontvangen de eer, maar de Heer van de dienaren.
- De nadruk valt in de Bijbel niet op de engelen, maar op de God van de engelen en op zijn Zoon Jezus Christus.
- Engelen zijn er. We hebben een grote God. Maar we aanbidden de Koning, niet de dienaren.
- Engelen zijn een **geloofswerkelijkheid**.

GESPREKSVRAGEN

1. Waaraan denkt u als u leest of zingt: Hij zal voor u Zijn engelen bevelen dat zij u bewaren op al uw wegen? (Psalm 91:11). Moeten of kunnen engelen een plaats hebben in ons geloofsleven?
2. Wat vindt u van de uitspraak van Luther, Calvijn, Wilh.à Brakel, Kohlbrugge, het lied van Bonhoeffer en het kinderversje? Welke spreekt of spreken u het meest aan? Zou u zo iets nazeggen? Waarom, wel, waarom niet?
3. Spreekt het slotkoraal van de Johannespassion u aan? Waarom of waarom niet?
4. Vindt u dat we in de kerk en in het persoonlijke geloofsleven teveel of te weinig bij de engelen stilstaan? Waarom?
5. Vindt u het jammer dat er in de reformatorische kerken minder aandacht is voor de engelen dan bijvoorbeeld in de rooms-katholieke kerk? Hoe zou dat komen? Zou het moeten veranderen?
6. Hoe zou het komen dat er dikwijls meer aan goede dan aan boze engelen gedacht wordt? Vindt u dat juist?